

58.0301 הובלת מטען חורג

הגדרות

1. בפקודה זו:

- א. **אמצעי הובלה** – כלי רכב צבאי, שייעודו הוא להוביל מטענים מסוגים שונים.
- ב. **גובה המטען** – הגובה מפני הדרך עד הנקודה הגבוהה ביותר של מטען כאשר הוא עמוס על גבי הרכב המוביל וכמפורט בסעיף 85 (א) (2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה").
- ג. **הובלה מבצעית** – משימת הובלה שהוזמנה על פי נוהל הזמנת הובלה מבצעית.
- ד. **נוהל הזמנת הובלה מבצעית** – אמצעי הובלה שהוזמן ממרכז ההובלה בטווח של יום אחד ממועד ביצוע ההזמנה ועד דרישת ביצוע ההובלה.
- ה. **זמן תאורה**¹ – כפי שנקבע בתקנות התעבורה (תקנה 8, התשנ"ג-1993).
- ו. **מטען חורג** – מטען רחב או ארוך או גבוה, החורג מהמידות המותרות, שנקבעו בתקנות התעבורה, וכמפורט בפקודה זו.

ז. קצין משטרה צבאית מוסמך –

- 1) רמ"ד תאונות הדרכים במפקדת קצין המשטרה הצבאית הראשי.
- 2) סגן מפקד משטרה צבאית פיקודית בפקמ"רים.
- 3) קצין חקירת תאונות דרכים ביחידת משטרה צבאית פיקודית של כל פיקוד.
- ח. **רכב צבאי** – "רכב" כהגדרתו בפ"מ 7.0201 "בטיחות בדרכים והוראות שימוש ברכב צבאי", לרבות רכב שכור.
- ט. **תאורה היקפית** – פנסיים המותקנים מסביב למטען החורג.

כללי

2. צה"ל נדרש להוביל מטענים על גבי אמצעי הובלה.

המטרה

3. להגדיר את הכללים להובלת מטען חורג כדי לשמור על בטיחות המשתמשים בדרך.

השיטה

הובלת מטען ברכב צבאי

4. הובלת מטען ברכב צבאי תיעשה רק לאחר שיתקיימו כל התנאים האלה:

- א. משקלם הכולל של הרכב ושל המטען לא יעלה על המשקל המותר בכל פקודה או בכל הוראה העוסקת ברכבים או במטענים, והמשקל הכולל (והמותר) של הרכב לא יעלה על הקבוע ברישיון הרכב.
- ב. מבנה הרכב, חלקיו ואביזריו מותאם להובלת המטען בביטחון מרבי.
- ג. אין המטען בולט מחוץ לדופנות הצדדים.
- ד. אין המטען גורם להרחבתן של הדפנות.
- ה. ברכב חסר דפנות – אין המטען בולט מעבר לצידי הקרקעית, המיועדת למטען.
- ו. ברכב חסר קרקעית – אין המטען בולט מעבר לרוחב הכולל של הרכב.
- ז. אין המטען בולט יותר ממטר אחד מעבר לחלק הקדמי ביותר או לחלק האחורי ביותר של הרכב. מטען שאורכו חורג עד מטר אחד מעבר לחלק הקדמי או האחורי של הרכב – ייאזר ביחידת אורך אחת (כמקשה אחת), ואם היו שתי יחידות – אורך כל אחת מהן לא יהיה קטן מ-6 מטרים.
- ח. מפקד משימה – כמוגדר בפ"מ 7.0201.

הובלת מטען שגובהו או אורכו או רוחבו חורג

5. הובלת מטען שגובהו עד 4.20 מטר ברכב שמשקלו הכולל המותר 15,000 ק"ג ויותר בלא צורך בליווי, תיעשה על פי ההוראות שיקבע ר' אט"ל ולפי הוראות התמרוכים בדרך.
6. רכב שאורכו ואורך המטען החורג עד 20 מטרים, יסומן וישמש להובלה, כמפורט בהוראות שיקבע ר' אט"ל.
7. אפשר להוביל מטען שמשקלו הכולל המותר 15,000 ק"ג ויותר, מטען שרוחבו מעל 2.50 מטר ועד 3.40 מטר, ובלבד שהמטען לא יחרוג מ-45 ס"מ מעבר לדופנות הרכב מכל צד, ובתנאי שיינקטו האמצעים המפורטים בהוראות שיקבע ר' אט"ל.

הובלה בזמן תאורה

8. למעט הובלה מבצעית, לא יובלו מטענים חורגים בשעות החשכה. לפיכך, הובלת מטענים חורגים תתוכנן באופן שתסתיים עד שעות החשכה. כאשר משך ההובלה ארוך, תתוכנן מראש חניית ביניים בשעות החשכה בבסיס צבאי.
9. הובלת מטען חורג בשעות החשכה מותרת בכפוף להתקיימותם של כל התנאים שיפורטו להלן, ובצירוף אחד האישורים האלה:

(1) אישור ממשטרת ישראל להובלה בשעות החשכה.

(2) אישור מקצין משטרה צבאית מוסמך להובלה בשעות החשכה.

בלמ"ס

58.0301
פקודות מטכ"ל, 5 יוני 1989

10. אם הובלת מטען חורג נמשכה לשעות החשכה בלא אישור ובלי שתוכננה נקודת עצירה – יחנן הרכב המוביל והרכב המלווה (כמפורט בהוראות ראש אט"ל) בבסיס צבאי קרוב. למחרת בבוקר תתחדש התנועה. אם מדובר בהובלה מבצעית יש לנהוג כמפורט בפקודה זו.
11. מטען שרוחבו עולה על 2.50 מטר, אשר בולט ממשטח ההעמסה של כלי הרכב המוביל, יסומן בזמן החשכה, על נקודותיו הקיצוניות מלפנים ומאחור בארבעה פנסי רוחב (פנסים בעלי אור צהוב בחזית ופנסים בעלי אור אדום מאחור) ובצידי המטען תותקן תאורה היקפית או לְתִלְוּפִין מְקֻלָּוִים (סטיקלייטיים).

אישור הובלה מבצעית

12. קצין משטרה צבאית מוסמך רשאי לאשר הובלה מבצעית של מטען חורג (להלן: "אישור מבצעי").
13. נוסף על אישור מקצין משטרה צבאית מוסמך, יחידה המזמינה הובלה תמציא למרכז ההובלה מסמך החתום על ידי קצין בדרגת אל"ם ומעלה המאשר כי ההובלה היא מבצעית.
14. האישור המבצעי יבוא במקום כל אישור אחר הנדרש על פי הוראות פקודה זו, אך אינו בא לגרוע ממילוי הוראות סעיפים 15–16 להלן.
15. האישור המבצעי יפרט את ציר הנסיעה של הובלת המטען החורג ואת הליוויים הנדרשים להובלה. כל הובלה שניתן לה אישור מבצעי להובלת מטען חורג תיעשה רק לאחר אישור מרכז ההובלה, על ציר שמופה בעבר.
16. קצין משטרה צבאית שאישר להוביל מטען חורג אשר גובהו עולה על 4.80 מטר יודיע על כך למטה הארצי במשטרת ישראל-מחלקת התנועה 24 שעות לפחות, לפני מועד ההובלה.

ליווי רכב המוביל מטען חורג והגבלות נוספות

17. חובת ליווי רכב המוביל מטען חורג וגובהו המרבי של המטען והגבלות נוספות יהיו על פי המפורט בהוראות ראש אט"ל.

היתר להובלת מטען חורג

18. קצין משטרה צבאית מוסמך רשאי להתיר הובלת מטען השייך לצבא גם שלא על פי האמור בהוראות ר' אט"ל, אולם אין הוא רשאי להתיר הובלת מטען בניגוד להוראות ראש אט"ל. אישור זה יינתן בכתב, בכפוף לתנאים שנקבעו עם משטרת ישראל ולעוד תנאים שיקבע.
19. נוסח ההיתר יהיה על פי הדוגמה שבנספח לפקודה זו. ההיתר יכול להיות היתר חד-פעמי או היתר תקופתי לפרק זמן של שישה חודשים לכל היותר למובילי רכב קרבי משוריין או ציוד מכני הנדסי, או היתר תקופתי לפרק זמן של שלושה חודשים לכל היותר לכל רכב אחר.
20. היתר תקופתי יינתן רק כשמדובר בכלי רכב מאותו סוג, במטענים זהים ובדרכים זהות, ובתנאי שאין הובלת המטען מחייבת לקבוע סידורים מיוחדים בדרך. לפני ההובלה (בהיתר) יש לוודא

בלמ"ס

בלמ"ס

58.0301
פקודות מטכ"ל, 5 יוני 1989

- כי בזמן שחלף מאז ההובלה האחרונה לפי אותו היתר לא חלו שינויים בדרך, המחייבים לעדכן את הסידורים שנקבעו בהיתר.
21. היתר תקופתי יישמר אצל מפקד היחידה; ההיתר יימסר לנהג המוביל לפני צאתו לדרך ויוחזר למפקד היחידה מיד עם תום הנסיעה.
22. קצין משטרה צבאית מוסמך רשאי להתיר הובלת מטען חורג גם ברכב שכור או ברכב מגויס אם המטען שייך לצה"ל ומיועד לצה"ל, אולם רכב שמשטרת ישראל התירה להוביל בו מטען חורג למשך התקופה שנשכר או גויס – אין צורך להצטייד בעבורו בהיתר מקצין משטרה צבאית מוסמך.
23. כוחו של היתר להובלת מטען, שהוציא קצין משטרה צבאית מוסמך במרחב פקמ"ר מסוים, יפה גם בתחומי הפקמ"רים האחרים, אלא אם כן צוין אחרת בגוף ההיתר.
24. מפקד יחידה המבקש להוביל מטען חורג יפנה לקצין משטרה צבאית מוסמך לקבלת היתר להובלת המטען. ניתן היתר תקופתי בעבור מוביל מסוים להובלת מטען חורג, כאמור בסעיפים 19–20, ידאג מפקד היחידה שהמוביל שייך לה או מסופח אליה לחדשו לקראת תום תוקפו.
25. מפקד הרכב ונהגו ימלא אחר כל תנאי ההיתר. מפקד היחידה, שהמוביל שייך לה או מסופח אליה, אחראי למילוי כל תנאי ההיתר.

הוראות מיוחדות לעניין הובלת רכב קרבי משוריין או ציוד מכני הנדסי

26. הובלו יותר משלושה כלי רכב קרבי משוריין או כלי ציוד מכני הנדסי על גבי מובילים או ברכבת, ימנה מפקד היחידה, שהכלים שייכים לה, מפקד משימה.
27. הובלו טנקים או ציוד מכני הנדסי בקבוצה של יותר משלושה מובילים, ימנה מפקד יחידת המובילים או מפקד מרכז ההובלה אחראי, מבין הנהגים שבקבוצה, לכל קבוצה של עד שלושה מובילים.
28. רכב קרבי משוריין או ציוד מכני הנדסי המובילים יצוידו בזיווד השייך להם.
29. רכב קרבי משוריין, אשר לפי פקודות צה"ל אסור להובילו בצורה גלויה עקב סוגו הביטחוני – היחידה, שבעבורה נעשית ההובלה אחראית להסוותו בעת ההובלה. נהג הרכב יודא כי הרכב מוסווה לאורך כל הנסיעה.

אכיפה

30. מצא שוטר צבאי רכב המוביל מטען שלא על פי הוראות פקודה זו או שלא על פי תנאי ההיתר, רשאי להורות לנוהג בו להפסיק את הנסיעה עד שיורחק אותו חלק של המטען שאינו תואם להוראות פקודה זו, או עד שהמטען יסודר בהתאם להן. אין פקודה זו גורעת מאחריותו של הנוהג ברכב לפי כל דין. לעניין שמירת חלק המטען שהורחק על פי הוראת סעיף זה, יפעל השוטר הצבאי לפי הוראות הקבע של מפקדת קצין המשטרה הצבאית הראשי.

בלמ"ס

נספח

היתר להובלת מטען חורג

יחידה פיקודית משטרה צבאית
מספר סודר _____

היתר חד פעמי, תקופתי* להובלת מטען, רכב קרבי משוריין, ציוד מכני הנדסי* ברכב שלא על פי הוראות תקנה 85 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961

1. בתוקף הסמכות שהוענקה לי על פי תקנה 85 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, במכתב מאת משטרת ישראל, אני מתיר בזה להוביל מטען, רכב קרבי משוריין, ציוד מכני הנדסי*, שלא על פי הוראות תקנה 85 לתקנות הנ"ל, ברכב צבאי / אזרחי* שמספרו _____ השייך ליחידה _____, נהוג בידי _____ בעל רישיון נהיגה מס' _____.**
2. מכוח היתר זה מותר להוביל ברכב הנ"ל מטען שסוגו הוא אחד מאלה:*
 - א. בולט מחוץ לדפנות הרכב, אך לא יותר מאשר _____ ס"מ לכל צד.
 - ב. הגורם להרחבת הדפנות הצדדיים של הרכב, אך לא יותר מאשר _____ ס"מ לכל צד.
 - ג. ברכב חסר דפנות – מטען בולט מחוץ לצידי הקרקעית המיועדת למטען, אך לא יותר מ- _____ ס"מ לכל צד.
 - ד. ברכב חסר קרקעית – מטען בולט מחוץ לרוחבו של הרכב, אך לא יותר מ- _____ ס"מ לכל צד.
 - ה. הבולט יותר מ-100 ס"מ מעבר לחלק הקדמי של הרכב, אך לא יותר מ- _____ ס"מ לכל צד.
 - ו. הבולט יותר מ-100 ס"מ מעבר לחלק האחורי של הרכב, אך לא יותר מ- _____ ס"מ.
 - ז. גובה מפני הדרך ועד לנקודה הגבוהה ביותר של המטען לא יעלה על _____ מטרים.

סימון הרכב

3. המטען הבולט מהחלק הקדמי או מהחלק האחורי של הרכב יסומן כך:
- א. מטען הבולט מעבר לחלק הקדמי ביותר של הרכב יסומן, הן בזמן תאורה והן שלא בזמן תאורה, במשולש שווה צלעות, שאורך צלעותיו 60 ס"מ כל אחת, והוא צבוע או מצופה בחומר לבן מחזיר אור (מק"ט: 280990370).
- ב. מטען הבולט מעבר לחלק האחורי ביותר של הרכב יסומן, הן בזמן תאורה והן שלא בזמן תאורה, במשולש שווה צלעות, שאורך צלעותיו 60 ס"מ כל אחת; למשולש תהיה מסגרת צבועה או מצופה מציוד הפנימי בצבע לבן רגיל, ומצידו החיצוני – צבועה בצבע אדום מחזיר אור, ורוחב הפס הצבוע יהיה 7.5 ס"מ בכל צלע. שטח המשולש, למעט המסגרת בשני הצדדים, כאמור לעיל, יהיה צבוע או מצופה בחומר אדום מחזיר אור (מק"ט: 280990361).
- ג. המשולשים האמורים בסעיפי משנה א ו-ב לעיל ייקשרו לקצה המטען החורג בעזרת חבל. יש להשחיל את החבל דרך שני חורים שייקדחו במשולש ולתלות את המשולש, כך שחזיתו כלפי הדרך וקודקודו כלפי מטה.
- ד. המשולשים הללו יהיו תמיד נקיים וייתלו על קצות המטען החורג, הן בעת שהרכב בתנועה והן בעת שהוא עוצר, עומד או חונה.
4. סימון נוסף למטרות בטיחות:

(קצין המשטרה צבאית המוסמך, יפרט כאן את הדרישות לסימון נוסף למטרות בטיחות, אם יש כאלה).

5. עוד הוראות בנוגע לסימון רכב המוביל טנק או ציוד מכני הנדסי:
-
6. הרכב המוביל ינוע במהירות שאינה עולה על _____ קמ"ש בדרך עירונית ובמהירות שאינה עולה על _____ קמ"ש בדרך שאינה עירונית (לפי רישיון הרכב ועל פי הפקודות ותקנות התעבורה); הוא ייעצר לפני כל צומת ויעבור אותו, רק לאחר שהנוהג ברכב נוכח לדעת כי הדרך פנויה, וייסע מבלי להפריע לתנועה, ככל האפשר.
7. אין לנסוע ברכב המוביל, אלא אם כן מבנה הרכב, חלקיו ואביזריו, מתאים להובלת מטען בבטיחות ולאחר שמפקד הרכב והנהג בדקו את יציבות המטען, ושניהם נוכחו לדעת כי המטען, מכסהו ומכסה הרכב מחוזקים היטב, כך שלא יישמטו ולא יתרופפו עקב הנסיעה או מחמת הרוח.
8. מפקד הרכב והנהג יודאו שהמטען או מכסהו לא יגבילו את שדה הראייה של הנהג ולא יפריעו לנהיגה, שהמטען לא יחסום את הכניסה לתא הנהג ואת היציאה ממנו, וששום אדם לא יוסע ברכב המוביל מחוץ לתא הנהג, אלא אם כן הדבר דרוש לצורך בטיחות העברת המטען.
9. אין להסיע רכב קרבי משוריין או ציוד מכני הנדסי על גבי מוביל, אלא אם כן הוטען וחוזק כיאות, על פי הוראות קצין הלוגיסטיקה הראשי הו"ב-2.007.
10. הרכב המוביל ילונה בנסיעתו על ידי _____ אין לנסוע ברכב בלי הליווי האמור. **
11. היתר זה בתוקף להובלה אחת מיום _____ בשעה _____ עד יום _____ בשעה _____ מ- _____ עד _____ זרך _____ .

בלמ"ס

58.0301
פקודות מטכ"ל, 5 יוני 1989

12. היתר זה בר תוקף למשך התקופה שמיום _____ עד יום _____, להובלת מטען _____ (תיאור המטען) _____ **
ברכב האמור בסעיף 1 לעיל, מ- _____ עד _____ דרך _____.
לפני כל הובלה יש לבדוק אם לא חלו שינויים בדרך הנ"ל, המחייבים סידורים מיוחדים לצורך ההובלה.
13. אם אחד התנאים הנ"ל לא מולא בטל היתר זה, וינקטו צעדים משפטיים נגד האחראים לאי מילוי התנאים.
14. עוד הוראות:

(חתימת קצין משטרה צבאית מוסמך)

(התאריך)

(המספר אישי) (הדרגה) (השם הפרטי ושם המשפחה) (התפקיד)

- * מחקו את המיותר.
** אם אין הפרטים ידועים בעת הוצאת ההיתר, תמלא היחידה האחראית להובלת המטען את הפרטים לפני תחילת ההובלה.
*** היתר תקופתי